

Sámediggehálddahusa bajitdási strategiiija

Ovttasráđiid sámi servvodahkii ávkin

Sámediggehálddahusa bajitdási strategiiija

Mearriduvvon viiddiduvvon jodiheaddjjoavkkus guovvamánus 2022

Sisdoallu

1 Bajimus bargu

2 Árvvut

3 Višuvdna

4 Hálddahusa váldoulbmilat

4.1 Čeahpes ja ángiris bargit

4.2 Sámegiella

4.3 Birgejupmi

4.4 Sámi servodatovddideaddji

4.5 Bivnnuhis bargosadji

1 Bajimus bargu

Sámedikki mihttomearri lea nannet sápmelaččaid politihkalaš dili ja ovddidit sápmelaččaid beroštumiid Norggas, váikkuhit sápmelačča ovtadássásaš ja vuoiggalaš meannudeami ja lámčit dili nu ahte sápmelaččat sihkkarastet ja ovdánahttet gielaset, kultuvrraset ja servvodateallimasat.

Hálddahusa bajimuš bargu lea:

Sámedikki politihka ja hálddašeami bokte seailuhit ja ovdánahttit sámi giela, kultuvrra ja servvodateallima.

2 Árvvut

Min árvvut bagadit movt mii galgat deaivvadit ja láhttet earáiguin sihke siskkáldasat ja olgomáilmmis. Dat leat vuodđun dasa movt mii láhttet min birrasis. Min árvvut galget vuodđun dasa movt vurdojuvvo ahte mii čoavdit bargguid. Galget báidnit olles organisašuvnna mihtilmasvuodain organisašuvdnakultuvrras, oidnosis earáide ja buori ja heajos dilis doaibmat.

Sámediggi bargá dainna ulbmiliin ahte nannet ja ovddidit sámi servodagaid sámi vuodđoárvvuid vuodul.

Sámedikki ehtalaš njuolggadusat dáhkidit ahte árvvut bohtet buorrin.

Min árvvut veahkehit min dahkat rievttis mearrádusaid - beaivválaččat!

Sámi vuohki – I samisk ånd

Mii geavahit ja ovddidit sámegeiela aktiivvalaččat ja leat veahkkát ja smáđáhkásat. Min doaibma ferte čájehit vuollegisvuoda ja mearálašvuoda. Mii čuovvot sámi árbevieru nugo buorástahttalit, oaidnit ja áimmahuššat guhtet guoibmámet.

Rabasvuohta – Ápenhet

Mii vuostáiváldit sámi mánggadáfotvuoda rabasvuodain ja gudnejahttimiin. Mis lea luottehahttivuohta guhtet guoibmámet, mii gudnejahttit ja dohkkehit mánggadáfotvuoda.

Ovttaráđálašvuohta – Samhandling

Mii váikkuhit fágalaš ovttasbargui ja buori bargobirrasii mii addá fágalaš dohkkeheami ja bagadallama mas ulbmil lea ovdánahttit sámi servodaga.

Verddevuohta – Inkluderende fellesskap

Mis lea searvvadeaddji oktavuoha gos hukset relašuvnnaid ja fierpmádaga. Min searvevuoda válddáhagat leat bissovašvuoda, mánggadáfotvuoha, ovtadássásašvuoha ja árvasvuoha.

Oskkáldasvuohta – Pålitelig og lojal

Kvalitehta ja ovddasvástádus lea vuodđun hálddahusa bargguide. Dat eaktuda ahte mis lea ámmátlaš lahkoneapmi bargguide, ja ahte láhttet oskkáldasat min álbmotválljejuvvon politihkkáriiguin Sámedikkis.

3 Višuvdna

Sámedikki bajimus barggu ja min oktasaš árvvuid vuodul lea čuovvovaš višuvdna ásahuvvon Sámedikki hálddahussii:

Ovttas nannet Sámi • Sammen styrker vi Sápmi

4 Hálldahusa váldoulbmilat

Sámedikki hálldahus lea defineren čuovvovaš váldomihtuid:

1. Mis leat gelbbolaš ja ángiris mielbargit
2. Min váldogiella lea sámegiella
3. Min vuoruheamit ja dagut leat birgejumi vuodul
4. Mii leat sámi servodatovddideami njunnošis
5. Mii leat bivnnuhis bargosadji

4.1 Čeahpes ja ángiris bargit

Mis leat gelbbolaš ja ángiris mielbargit

Váldomihttu gelbbolaš ja ángiris mielbargit vuolgá das ahte fuolahit deháleamos resurssa mii Sámedikki hálldahusas lea bajimus barggu čađaheapmái. Mielbargiid rahčama, gelbbolašvuoda ja ángiruššama bokte dáhphuvvá Sámedikki servodatbarggu ovdánahttin ja čađaheapmi. Beaktilis resursa-ávkkástallamiin ja gelbbolašvuoda ávkkástallamiin ossodagaid ja fágaovttadagaid rastá galgá bargu dahkkot mii bohtá politihkalaš jodihangottis.

Gelbbolašvuoha

Sámedikki hálldahusas leat mánnga iešguđetlágan doaimma. Dat gáibida sihke formála fágagelbbolašvuoda ja reálagelbbolašvuoda. Sámi kulturmáhttu lea oassi dán gelbbolašvuodas ja dasa gullá earret eará sámi historjá ja servodateallin, árbevierrodiehtu, giella ja árvvut.

Sámedikki hálldahusa bargu ja ovddasvástádus lea mearrideaddjin gelbbolašvuodadárbei ja gelbbolašvuodagáibádussii mii áiggis áigái gusto hálldahusas.

Sámedikkis ferte vuđolaš servodatmáhttu ja dovdat demokratiijaovddideami eamiálbmotparlameantan. Vurdojuvvo ahte bargiin lea dat gelbbolašvuoha. Seammás go mis lea dárkilis ipmárdus Sámedikki rollas eamiálbmotparlameantan, de vurdojuvvo maid ahte mii ipmirdit iežamet rolla Sámedikki bargin. Miellidibuktá earret eará ahte dovdat lojálageatnegasvuoda ja Sámedikki ehtalaš njuolggadusaid.

Máhtolašvuoda juogadeapmi ja máhttu ja dáhttu ovttasbargat sihke Sámedikki siskkobealde ja olggobealde lea áibbas dárbašlaš buori bargočoavdimá kvalitehtii. Buot Sámedikki bargiin lea iešheanalaš ovddasvástádus oahpásnuvvat vuoddoárvvuide mat gusket doaimmahakkii, ja leat dihtomielalaččat dáidda árvvuide beaivválaš barggus.

Ángiruššan

Ángiruššan ja mokta lea sávahahtti ja dehálaš jodihanfápmu buot dásiin hálldahusas. Mii háliidit mielbargiángiruššama man dovdomearka lea bargit geain leat čatnašupmi Sámediggái ja dan mihtuide. Dat addá bargomovtta ja duddjo buriid bohtosiid. Ángiruššan gáibida joatkevaš rahčamuša.

Mokta ja áŋgiruššan ovddiduvvo doaibmamuniin, hálddašemiin ja ovddasvástádusain, searvamiin ja mielmearridemiin, dohkkehemiin ja luohttámušain. Vuolgá buori gaskavuodas bargoskihpáriid gaskkas, ja jođiheddjiid ja mielbargiid gaskkas. Čielga ja čielggaduvvon vuordámušat addet oadjebasvuoda, nannejit gaskavuodaid ja váikkuhit geatnegasvuhtii ovttaskas bargái ja bargiid gaskkas. Mihtto- ja vuordámuščielggadeapmi galgá dáhpáhuvvat jotkkolaččat, ja váikkuhit hálldahusa ovdánahttimii.

Oassemihttu - Olahan dihte mihtuid lea dehálaš ahte mis/mii	
Gelbbolašvuoha	Áŋgiruššan
- lea dárbbalaš sámi kulturgelbbolašvuoha	- atnit ja ovddidit iežamet gelbbolašvuoda bargodilis
- áŋgiruššat ahte galgat oahppat ja ovdánit	- lea doaibmi siskkáldas vuodđostruktuvra mii doarju
- ohcat ja juogadit máhtu	- doaimmahit jođiheami mii fátmasta, vuoruha, láides addá ovddasvástádusa bargiide
- ipmirdit hálldahusa rolla parlamentáralaš vuogádagas	- leat jođiheaddjit geat beroštit ja gáibidit
- lea oktasaš árvovuodđu man buohkat dovdet	- lea jeavddalaš ja goabbatbeallásaš vuordámuščielggadeapmi

Strategiija - Olahan dihte mihttu áigut mii	
Gelbbolašvuoha	Áŋgiruššan
- ráhkadahttit strategalaš plána joatkevaš gelbbolašvuodaovdáneapmái	- fágalaččat ovdánit kurssaid, semináraid ja konferánsa bokte
- atnit gelbbolašvuodaloktema sámi kulturmáhtolašvuodas ja sámi girjjatvuodas	- ortnegat ja bargovuogit mat dorjot bargi bargodilis ja meannudit bargiid seamma ládje
- láchit dili oktasaš arenaide oahppamii ja ovddideapmái gos juogadeapmi lea čoavddasátni	- ovddidit searvadeaddji bargobirrasa mii dohkkeha girjjatvuoda ja aktiivvalaččat bargá dásseárvvu ovdii bargoeallimis
- dohkkehit ja ovddidit bargokultuvrra gos ovttaskas bargis lea ovddasvástádus ohcat ja juogadit máhtu	

- árvvoštallat ja buoridit bargomeanuid ođđa bargiid háhkamii ja oahpásmahttimii

4.2 Sámeigiella

Min váldogiella lea sámeigiella

Sámeigielas hálddašangiellan ja hálddahusgiellan ferte leat arena gos dat adno ja ovdána. Sámi gielat leat dehálaš gáldut máhttui sámi álbmoga, servodaga, kultuvrra ja sámi historjjá birra. Sámeigiella hálddašangiellan ferte aktiivvalaččat adnot ja oainnusmahttot oassin gielaid ceavzima ja ovdánahttima mihtus. Min bajimus doaimmahusstrategiija speadjalastá dáid hástalusaid ja vejolašvuodaid.

Danne lea Sámedikki hálddahus válljen váldoulbmila "min váldogiella lea sámeigiella".

Buot gielat ovdánahttojit go adnojit iešguđetlágan arenain servvodagas. Sámi gielaid boahteáigi lea ovttaskas olbmo vejolašvuoda duohken gullat ja atnit giela. Golbma almmolaš giela Norggas leat davvisámeigiella, julevsámeigiella ja lullisámeigiella (Sámelága giellanjuolggadusat). Buot sámi gielat leat áitojuvvon dahje duodalaččat áitojuvvon gielat, ja julev- ja lullisámeigielas lea vearrámus dilli. Riikkaidgaskasaš konvenšuvnnat ja norgga lánka addá midjiide sihke rievtti ja geatnegasvuoda dahkat dihtomielalaš válljemiid sealluhan dihte min gielaid (ILO169, ON:a julggaštus eamiálbmogiid vuoigatvuodaid birra, minoritehtagielaidšiehtadus). Sámedikki hálddahus lea diehttelas giellaarena sámi gielaide, ja mihttu lea ahte eanemus lági mielde olbmot galget šaddat aktiiva giellageavaheaddjit sihke njálmálaččat ja čálalaččat.

Sámedikki hálddahus galgá láiddesteaddjin sámeigiela geavaheamis. Mihttomearri galgá váikkuhit dasa ahte oažžut eanet aktiiva giellageavaheddjiid min hálddahusas. Jus lánčit dili sámeigiela oahpahussii ja geavaheapmái de váikkuhit sámi gielaid nannemii, ovdánahttimii ja árvvu loktemii.

Oassemihttu - Olahan dihte mihtuid lea dehálaš ahte mis/mii	Strategiija - Olahan dihte mihttu áigut mii
- leat láiddesteaddjit sámeigielaid geavaheamis	- kártet sámeigielgelbbolašvuoda Sámedikkis vai buore lági mielde máhttit bidjat doaimmaid johtui
- ráhkadahttit čielga ja diehttevaš rámmaeavttuid, vuordámušaid ja gáibádusaid mielbargiide sámi giela geavaheamis	- vuoruhit resurssaid, sihke olmmošlaš ja ekonomalaš sámeigiela oahpahussii ja sámeigiela njálmálaš ja čál giellageavaheami lassáneapmái
- álggahit doaimmaid oahpahan dihte sámeigielaid	- hukset kultuvrra mii movttiidahtá sámeigiela aktiivvalaččat atnit, sihke njálmálaččat ja čálalaččat, formála ja eahpeformála diliin
- leat čielga giellagáibádusat hábmejuvvon ođđa bargiid háhkamis	- addit vejolašvuoda bargiide oahppat eanet sámi giela

4.3 Birgejummi

Min vuoruheamit ja dagut leat birgejummi vuodul

Birgejummi/bierggim/bierkenidh čilgehus:

Birgejummi/bierggim/bierkenidh sáhtta jorgalit dego nagodit, birget ja hálddašit. Dat gokčá sáni ceavzilvuoda sisdoalu viidábut. Dat čilge sámi eallinvuogi ja kultuvrra dehálaš árvvu ja eallinfilosofija. Birgejummi sáhtta dulkot eallinláibin, ceavzinnákan, muttolašvuohtan ja vuohkin movt olbmot ássat dihto guovlluin ja birgejit guovllu luondduriggodagain fysalaš ja sosiála eanadagas.

Agálašvuodaoaidnu ja luonddu attáldat iežas ođasmahttit lea birgejummi jurdda.

Birgejummi lea dehálaš vuoddu min árbevrrui heivehit oktii ealáhusaid nugo guolásteami, eanadoalu, boazodoalu, čoaggima, bivddu ja duoji/duodje/duedtie jahkodagaid mielde, ja gierdogeavaekonomiijain. Das lea lagasvuohka luondduresursaávkástallamii ja luondduresurssaid ja ávdnasiid ođasmahtti geavaheapmái, ja lea mánggii ceavzilvuoda doahpaga hui lahka. Čujuha ovdamearkka dihte eallinvuohkái mii lea vuodduuvvon luondduruovttudollui, gos birgejumis lea sáhka das ahte luondu juolluda dan mađe go guhtege dárbaša vai birge. Ovdamearkka dihte leat min árbevirolaš biebmovuogádagat ja ekovuogádabálvalusat vuodduuvvon ceavzilis geavaheami bokte báikkálaš luondduriggodagaide mat leat olámuttos.

Birgejummi lea oassi mánáid bajásgeassimis, ja lea dehálaš oahpaheamis birgehallat eallimis ja ahtanuššat rávisolmmožin, iešbirgejeaddji olmmožin, deaddu sihke dásseárvui, buori vuoiggalaš juogadeapmái, ja ceavzilis ovdánahttimii.

Birgejumis lea maid vuoiŋgalaš dimenšuvdna. Mii dovddastit ja doahttalit ahte mii leat sorjavaččat luonddus ja buot das mii birastahtta min, ja dainna lágiin eat bija iežamet luonddu bajábeallái. Sámi árbevirolaš jurddašeamis sáhtta vuoiŋgalašvuohka boahit ovdan iešguđet ládje, ovdamearkka dihte giitalit luondduburiid ovddas, "gavistit" eatnanvuložiidda doalahat dihte buori oktavuoda ja dovddastit ahte badjelmeare luonduávkástallan ii daga buori.

Birgejummi doalaha olbmuid, báikegottiid, eanadagaid, birrasa ja ekovuogádagaid čoahkis. Lea ollislaš jurddašeapmi fuolaheamis ja ovdánahttimis min oktasaš luondduriggodagaid ja árvvuid, maidda mis buohkain lea ovttaskas ja kollektiiva ovddasvástáduš.

Manne lea birgejummi/bierggim/bierkenidh váldomihttu?

ON ceavzilvuoda mihtuin leat 17 mihttu ceavzilis ovddideapmái mii guoská buot riikkaide gitta 2030 rádjái. Lea mávssolaš almmolaš surggiide, ja fitnodagaide eanas fidnosurggiin. Sámediggi galgá iežas oasi ovddasvástádušas váldit máilmmiviidosaš dagus olahit ceavzilis ovddideami. Olahan dihte dan fertet bargat systemáhtalaččat hástalusaiquin čadnon dálkkádahkii, birrasii, ekonomijai ja sosiála beliide. Dainna lágiin váldá Sámediggi mielovddasvástádusa dáidda hástalusaide. Geatnegahtti válljemat min hálddahas ja min

politiikkaš doaimma oasis galgá birgejumái/bierggim/bierkenidh vuodđun. Dat váikkuha ovdánahttimii mii doahtala dálá dárbbuid iige billis boahttevaš buolvvaid vejolašvuoda sin dárbbuiguin birget.

Sámedikki hálddahus galgá árbevirolaš sámi árvvuid ja jurddahanmálla vuolggasajis bargat ovddidan dihte birgejumi. Sámediggi lea oassin ođđaáigásaš golahanservodagas ja viggá leahkit rollamodealla mii geatnegahtti ja ceavzilis mearrádusaid dahká, vuodđuduvvon jurddašeapmái mii lea birgejumis vuodđuduvvon.

Mii leat ollu sohkabuolvvaid bokte oahppan ipmirdit ja háhkan máhtu dan birra maid ceavzilis hálddašeapmi mearkkaša min guovlluide. Luondu, dálkkádat ja biras mearkkaša olu sámi ealáhusbargui ja ássamii, kultuvrralaš gullelašvuhtii, ja servodateallima joatkimii ja ovdánahttimii. Midjiide lea dehálaš ahte luondduriggodagat Sámis adnojit ja hálddašuvvojit vuogi mielde mii boahttevaš buolvvaide maid boahá buorin.

Oassemihitu - Olahan dihte mihtuid lea dehálaš ahte mis/mii	Strategiija - Olahan dihte mihttu áigut mii
- láchit olles hálddahussii dili nu ahte sis lea máhttu ja ipmárdus birgejumi birra, ja ahte dát vuodđuduvvo oktasaš jurddašeapmái	- bargat dan ala ahte Sámediggi šaddá birasčuovgatoardna
- movttiidahttit birgejumái jurdagiin ja daguin	- eanet deattuhit ođđasit atnima/ luoikkaheami, atnit biergasiid guhkit ja oppalohkáí unnidit golaheami. Mii háliidit ođđasit atnit ja ođđasit ávkkástallat dinggaid bu dásiin
- iežamet doaimma jeavddalaččat geahčadit birgejumi ektui	- birgejumi vuodul meannudit buot áššiid
- deattuhit birrasa mátkepolitiikkas - čađahit digitála čoahkkimiid go ii hehte fágalaš/sosiála ulbmiliid čoahkkimiin	- ráhkadahttit njuolggadusaid siskkáldas birgejumái ceavzilis oastimiiguin, mátkedoaimmaiguin ja lágidedd, válljemis
- leat rahpasat geavahit ođđa teknologiija	- gozihit ahte Sámedikki doarjjaoažžut dárkilit árvvošta birgejumi doarjagiid ja gaskaomiid geavaheamis
- áŋgiruššat leahkit ovdagovvan earáide	

4.4 Sámi servodatovddideaddji

Mii leat sámi servodatovddideami njunnošis

Sámedikkis álbmotválljejuvvon orgánan lea ovddasvástádus ollislaš servodatovddideamis Sámis. Sámi servodatovddideamis lea sáhka oktasaš áŋgiruššamis nannet, ovddidit ja ráhkkanahhtit sámi servodaga

boahhteáigái. Sámi servodatovddideapmi máilmmiviidosas̄ perspektiivvas váikkuha stuorit ollislašperspektiivii politihka ovddideamis ja čađaheamis, buoret ovttasbarggu ja čanastumi bokte fágasurggiid ja ossodagaid rastá.

Hálddahus galgá láchit dili stuorit ollislašperspektiivii politihka ovddideapmái ja čađaheapmái. Ovddidan dihte fágalaš vuodu politihkalaš mearrádusaide ja mearriduvvon politihka čuovvuleapmái galgá dat dáhpáhuvvot buoret ovttasbarggu, ovttahttima ja čanastumi bokte fágasurggiid rastá. Eaktun dasa lea ahte joatkit bures gulahallat sámi servodagain ja stáhtalaš, regionála ja báikkálaš eiseválddiiguin.

Sámi servodat lea olu rievdan dan rájes go Sámediggi álggahuvvui 1989:s, earret eará demografiijas, ealáhuslággiin ja ásašaidovddideamis. Maŋemus logi jagi lea beroštupmi sámi gillii, dáidagii, kultuvrii ja ealáhusaide sturron nášionálalaččat ja riikkaidgaskasaččat oktanaga dainna ahte Sámediggi ain váldá nannoset rolla aktiiva servodatovddideaddjin. Sámediggi lea dahkan mánggaid strategalaš ovttasbargošiehtadusaid ja huksen fierpmádaga sihke nášionálalaččat ja regionálalaččat nannen dihte sámi giela, kultuvrra ja servodateallima.

Min politihkkaovddideapmi ja -hálddašeami bokte lea Sámediggi dat eanemus guovddášlaš sámi servodataktevra. Sámedikki politihkalaš vuoruheami leat mángga ládje dego eaktobiddjit sámi servodaga ovddideamis. Leat garra vuordámušat sámi álbmogis, sámi siviila servodagas ja muđui servodagas ahte Sámedikkis lea ja váldá njunuš rolla sámi servodatovddideamis.

Sámedikki hálddahusas lea ovddasvástádus sámi servodatovddideapmái politihkalaš mearrádusaid ja mihttomeriid mielde. Sámi árbevirolaš máhttu, sámi árvvut, riekteipmárdus ja dološvierut leat vuolggasadjin fágapolitihkalaš árvvoštallamiidda masa hálddahusa vuodđu lea huksejuvvon.

Perspektiivvas lea lagas čanastupmi hálddahusa bajimus bargui.

Olahan dihte mihtuid lea dehálaš ahte mis/mii:	Olahan dihte mihttu áigut mii:
- lea buorre fágalaš gelbbolašvuohta ja ipmárdus sámi servodagaide ja kultuvrii	- hukset dehálaš fágalaš fierpmádagaid
- lea čielga ja buorre máhttu áššiid birra mat gusket sámi servodateallimii	- ánggiruššat vai sámi vuoigatvuodát dohkkehuvojit ja ovddiduvvojit
- lea fágalaš fierpmádat ja ovttasbargoguoimmit	- doalahit aktiiva ja buori gulahallama sámi báikegottiig sámi organisašuvnnaiguin ja sámi álbmogiin
- lea buorre luohttámuš sámi álbmogis	- ovttasbargat ossodagaid rastá ja mielváikkuhit buriid proseassaide ovddidan dihte buori mearridanvuodđu ja čuovvulit mearriduvvon politihka
- leat reaiddut maiguin gjevruđahttit sámi siviilaservodaga, ásašaid ja organisašuvnnaid	- mielváikkuhit buriide proseassaide hálddahusdásis čuovvulan dihte politihkalaš mearrádusaid

	- addit buriid bálvalusaid sámi álbmogii
	- ovddidit bargovugiid mat addet lasseárvvu ja sihkkari čanastumi
	- eanet bálddalas, guhkesáigge ja strategalaš stivrejun

4.5 Bivnnuhis bargosadji

Mii leat bivnnuhis bargosadji

Sámediggi galgá leahkit bivnnuhis bargosadji man mihttu lea doalahit ja háhkat mielbargiid rievttis gelbbolašvuodain mat váikkuhit dasa ahte bajimus mihtut ja strategiiat olahuvvojit. Nanu fágalaš ja sosiála oktavuodas šaddá ja bissu buorre bargobiras. Danne lea mihtun doalahit bargiid geat váldet ovddasvástádusa iežaset ja eará bargiid loaktimis.

Treanddat dego teknologiijaovddideapmi, dálkkádatrivedan, sirddolašvuolta ja boarráset álbmot váikkuha gelbbolašvuodadárui. Dá leat guovddáš treanddat mat sáhttet nannejuvvot boahttevaš jagiid.

Oažžut rievttis gelbbolašvuoda lea dárbbalaš sihkkarastin dihte bálvalusaide buori kvalitehta (NAČ:2020/2; Fremtidige kompetansebehov III Læring og kompetanse i alle ledd). Gelbbolašvuodakárten ja -plánen galgá sihkkarastit ahte doaimmas áiggis áigái lea dat gelbbolašvuolta mii dárbbasuvvo olahan dihte min mihtuid.

Bargomokta lea čadnon hálddašandovdui ja ángiruššamii. Min luhtte vurdojuvvo ahte mielbargit ieža doaimmahit ovdánahttima ja buoridit gelbbolašvuodaset, ovttagaslaččat ja bargoguimmiiguin ja jodiheddjiiguin ovttas. Sámedikki bargit galget dovdat ahte barget dehálaš barggu sámi- ja eamiálbmotservodahkii.

Sámedikkis leat mielbargit geat ipmirdit ja áktejit nubbi nuppi, leat nannosat fágalaččat, geain lea buorre rollaipmárdus ja máhttu árbevirolaš sámi árvvuin ja politihkalaš proseassain. Mii vuordit ahte bargiin lea nana geatnegahtti oskkáldasvuolta, ja ahte váikkuhit buori bargodillái ja positiiva beaggimii. Mii leat geabbilis organisašuvdna mas lea áigumuš ja návccat hutkat ja earáhuhttit. Mis galgá gelbbolašvuolta atnit ođđa digitála reaidduid ja proseassaid nu ahte beaktilit sáhttit čoavdit min bargguid.

Min mihttu lea ahte Sámediggi galgá bargosadji gos mielbargit ihcalassii juogadit máhtu ja čehppodaga, fágasurggiid, ossodagaid ja ovcci iešguđetlágan kántorsajiid rastá.

Olahan dihte mihtuid lea dehálaš ahte mis/mii:	Olahan dihte mihttu áigut mii:
- árvvus atnit nubbi nuppi, lea buorre rollaipmárdus ja máhttu árbevirolaš sámi árvvuin ja politihkalaš proseassain	- doalahit joatkevaš ja ulbmilaš gelbbolašvuoda- ja karrieraovdánahttima
- doaimmahit buori mielbargivuoda dakko bokte ahte váldit	- ovddidit buori bargokultuvrra, váldit ovddasvástádusa

ovddasvástádusa fágalaš ovddideapmái, leat ehtalaččat dihtomielalaččat ja váikkuhit buori bargobirrasii	loaktimii ja ihcalassii juogadit máhtu
- mis leat jodiheaddjit ja bargit geat čađat ovddidit kollegiála ja fágalaš searvevuođa, ossodagaid ja kántorsajiid rastá mii sihkkarastá buori fágalašvuođa ja beaktilvuođa	- leahkit bargosadji gos bargit loktet ja vásihit hálddaše bargoárgabeaivvis, dakko bokte ahte váikkuhit ásahus ollislaš bohtosiidda ja beaggimii
	- bargat dan ovddas ahte lea rehálaš bálkáovdáneapra ahte čálgoortnegat praktiserejuvvojit ovttá ládje buohk:
	- ovddidit ođđa bargovugiid ja atnigoahtit áigeguovdilis digitála bargoneavvuid mat ovddidit ovttasdoaimama hutkama

Lea Sámedikki siskkáldas ovttasbarguin ja min olgguldas geavaheddjiiguin ahte sáhttit nuppástuhttit strategiija dahkun!